

12.9.2019

SUOMEN PIPLIASEURAN VASTAUS 28.8.2019 ESITETTYYN SELVITYSPYYNTÖÖN

Suomen Pipliaseura ry kiittää Helsingin seurakuntayhtymää ja Helsingin seurakuntia monipuolisesta ja pitkäaikaisesta yhteistyöstä kirkon lähetystehtävän toteuttamisessa Suomessa ja eri puolilla maailmaa.

Suomen Pipliaseura on järjestönä ekumeeninen. Seuran työlle on myös leimaa-antavaa, ettei se itse lähetä lähetystyöntekijöitä, vaan toimii yhteistyömaissaan paikallisten pipliaseurojen kumppanina.

Vastauksena esitettiin kysymyksiin toteamme seuraavaa:

I. Lähetysjärjestö kirkon lähetystyön toteuttajana

I.1. Mitkä ovat järjestönne keskeisimmät tavoitteet lähetystyössä?

Suomen Pipliaseuran strategia määrittelee seuran vision ja mission seuraavasti:

Visio

Raamattu on kaikkien ihmisten ulottuvilla. Sen sanoma uudistaa yksilön ja yhteisöjen elämää ja vaikuttaa koko yhteiskuntaan.

Missio

Tekoja, jotka tuovat toivoa tähän päivään. Sanoja, jotka luovat uskoa tulevaisuuteen.

Tämä tarkoittaa, että Pipliaseuran työn kautta

- *tavoitetaan ihmiset heidän omalla kielellään*
- *luodaan pohja luku- ja kirjoitustaidolle*
- *vaikutetaan syrjiviin asenteisiin*
- *herätetään mielenkiintoa Raamattua ja sen sanomaa kohtaan*
- *Pipliaseura kääntää Raamattua eri kielille osana kirkkojen lähetystehtävää. Ihminen tavoitetaan parhaiten hänen omalla kielellään.*

Tarkoitus on, että ihmiset voivat löytää Raamatun sanoman. Jotkut tarvitsevat rohkaisua Raamatun lukemiseen. Toiset kysyvät, mikä Raamatun sanoma on tai mikä on Raamatun ja heidän oman elämänsä välinen yhteys.

Pipliaseura tuo toivoa tähän päivään ja luo uskoa tulevaisuuteen – myös niille, jotka ovat kaikkein heikoimmassa asemassa. Työskentelemme aina ihmisarvon puolesta.

PIPLiA. voimasanoja

Ensimmäisen käännöksen yhteydessä luodaan usein myös kirjakieli. Kirjakieli tuo yksittäisille ihmisille välitöntä toivoa – mahdollisuuden oppia lukemaan. Lukeminen omalla kielellä on perustava ihmisoikeus ja avain moneen: koulutustason nousu vaikuttaa asenteisiin, edistää demokratiaa, lisää tasa-arvoa ja poistaa köyhyyttä.

Teemme kehitysyhteistyötä kristilliseltä arvopohjalta. Työmme kautta myös syrjäytetyt saavat ihmisarvon. Lähimmäisenrakkaus voimistaa ihmistä.

Piipiaseura on osa Yhtyneiden Raamattuseurojen verkostoa, joka toimii yli 200 maassa tai alueella. Työtä tekevät paikalliset piipiaseurat, joiden työntekijät tuntevat paikalliset olosuhteet ja yhteistyökumppanit sekä puhuvat paikallista kieltä äidinkielenään.

1.2. Miten järjestönne ymmärtää asemansa kirkon virallisena lähetysjärjestönä? Millä tavalla se haluaa olla osa kirkkomme lähetystyön kokonaisuutta?

Suomen Piipiaseura on seurakuntien ja kirkkojen palvelujärjestö, jonka jäsenkunnan enemmistön muodostavat Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnat. Seura on luonteensa mukaisesti seurakuntien kumppani kirkon lähetystehtävän toteuttamisessa.

Suomen Piipiaseura on solminut perussopimuksen Kirkkohallituksen kanssa. Seura sitoutuu siinä esitettyihin periaatteisiin. Sopimus ottaa huomioon seuran ekumeenisen luonteen.

Suomen Piipiaseura on osallistunut piispainkokouksen hyväksymän ja kirkkohallituksen päättämän asiakirjan *Yhteinen todistus: Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetystyön peruslinjaus 2018* valmisteluun ja on sitoutunut asiakirjassa esitettyihin periaatteisiin.

Tehtävänsä mukaisesti Suomen Piipiaseura luo perustaa seurakuntien, kirkkojen ja muiden lähetysjärjestöjen toiminnalle.

Perinteisesti Suomen Piipiaseura on profiloitunut raamatunkäännöstyön ja Raamatun käytön osajana. 2000-luvulla työ on laajentunut kehitysyhteistyöhankkeisiin. Näitä ovat olleet mm. syrjiviin asenteisiin vaikuttava Laupias samarialainen hiv-työ ja lukutaitotyö.

1.3. Miten järjestönne pyrkii yhteistyökirkkojensa kanssa ja kohdemaissa edistämään esimerkiksi tasa-arvoa, demokratiaa ja ihmisoikeuksia, lasten ja naisten asemaa yhteiskunnassa sekä ympäristön kestävästä kehitystä? Miten järjestönne suhtautuu paikallisten kirkkojen linjauksiin näissä asioissa? Millaista opetus- ja julistustoimintaa lähetyskentillä harjoitetaan?

Yhteinen todistus -asiakirjassa todetaan myös yhdenvertaisuudesta seuraavasti: *”Kokonaisvaltaiseen lähetystyöhön kuuluu myös oikeudenmukaisuuden, ihmisarvon, yhdenvertaisuuden ja perusoikeuksien puolustaminen”*. Suomen Piipiaseura sitoutuu toiminnassaan tähän linjaukseen.

Ulkoministeriön kehitysyhteistyövarojen anossa ja vastaanottaessaan Suomen Piipiaseura on sitoutunut Ulkoministeriön hanketuen ehtoihin ja Suomen kehityspoliittiseen ohjelmaan, joihin sisältyvät myös linjaukset ihmisoikeuksista, tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta.

Suomen Piipiaseuran keskeisiä toimialoja ovat raamatunkäännöstyö, lukutaitotyö, Raamatun käytön edistäminen ja syrjiviin asenteisiin vaikuttaminen. Paikallisina

kumppaneina tässä työssä ovat paikalliset pipliseurat, joiden jäsenkunta/hallitus koostuu pääsääntöisesti kirkkoista ja niiden edustajista. Suomen Pipliseura ei toimi suoraan paikallisten kirkkojen kanssa. Yhteistyön kanavana ovat paikalliset pipliseurat. Suomen Pipliseura tukemat ja toteuttamat hankkeet vaikuttavat myös kirkkojen asenteisiin ja toimintatapoihin.

Valtaosa raamatunkäännöshankkeista koskee vähemmistökieliä, millä on suora vaikutus vähemmistökielten asemaan, tasa-arvoon, demokratiaan ja vähemmistöryhmien ihmisoikeuksien toteutumiseen. Työ vähemmistökielten hyväksi ei koskaan ole poliittisesti neutraalia, vaan se vaikuttaa vähemmistökieliä puhuvien kansanryhmien yhteiskunnalliseen asemaan.

Raamatunkäännöksen valmistuminen merkitsee aina yhteisön demokratisoitumista, koska oikeus ja mahdollisuus Raamatun tulkintaan laajenee kaikkiin kielen puhujiin. Monissa yhteyksissä tämä edesauttaa naisten itsemääräämisoikeuden ja vaikutusmahdollisuuksien lisääntymistä.

Suomen Pipliseura toteuttaa neljässä Itä-Afrikan maassa naisten lukutaitohankkeita, joissa koulujärjestelmästä pudonneita tai sen ulkopuolelle jääneitä naisia opetetaan lukemaan. Tällä on välitön vaikutus naisten asemaan, toimintamahdollisuuksiin ja oikeuksiin yhteisöissään.

Suomen Pipliseura on käynnistänyt Kirkon ympäristödiplomien saamiseen johtavan prosessin. Seura on aloitteellinen pipliseurojen kansainvälisen yhteistyöverkoston piirissä tapahtuvien lentomatkojen aiheuttamien hiilipäästöjen kompensoimisesta.

Suomen Pipliseura ei harjoita varsinaista opetus- ja julistustoimintaa yhteistyömaissa.

2. Lähetysjärjestön toimintatavat

2.1. Miten järjestönne sitoutuu kirkkomme päätöksiin, esimerkiksi kirkkolain ja kirkkojärjestyksen määräyksiin? Hyväksyykö järjestönne naispappeuden ja toimivatko sen työntekijät yhteistyössä naispappien kanssa?

Kirkkohallituksen kanssa solmitussa perussopimuksessa todetaan: ”*Sopijajärjestön velvollisuutena on noudattaa omassa toiminnassaan Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnustusta ja päätöksiä sekä toteuttaa kirkon hyväksymää lähetysten peruslinjausta ja sen toimintaperiaatteita*”. Tämä koskee luonnollisesti myös kirkkolakia ja kirkkojärjestyksen määräyksiä. Tunnustuskysymykseen liittyy alaviite, jossa todetaan: ”*Se, mitä tässä sopimuksessa lausutaan lähetysjärjestön suhteesta tunnustukseen, ei koske Suomen Pipliseuraa*”.

Suomen Pipliseura ei ole koskaan ottanut kantaa koskien pappisvirkaa. Seuran palveluksessa työskentelee eri sukupuolia olevia pappeja. Mikäli teologi seuran palvelukseen tullessaan ei ole vielä saanut pappisvihkimystä, on hänelle pyynnöstä kirjoitettu vokaatiokirje sukupuolesta riippumatta. Seuralla ei ole kuitenkaan yhtään tointa, jossa toimenhaltijan varsinainen tehtävä olisi toimittaa sakramenteja tai kirkollisia toimituksia. Suomen Pipliseura ei rakenna seurakuntien rinnalle niiden kanssa kilpailevia jumalanpalvelusyhteisöjä. Seurakunnissa vieraillessaan seuran palveluksessa olevat Suomen ev.lut. kirkon papit voivat pyynnöstä osallistua messun toimittamiseen. Seura edellyttää, että sen palveluksessa oleva pappi tai muu työntekijä noudattaa työssään oman kirkkonsa linjauksia. Kaikki seuran työntekijät toimivat

yhteistyössä Suomen evankelis-luterilaisen kirkon naispuolisten ja miespuolisten pappien kanssa.

Kirkkohallituksen kanssa perussopimuksen solmineena lähetysjärjestönä Suomen Pipliaseura on sitoutunut tässä asiassa, kuten muutenkin, asiakirjaan *Yhteinen todistus: Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetysten peruslinjaus 2018*, jossa todetaan:

Kirkon lähetystyötä toteutettaessa noudatetaan seuraavia pappisvirkaa koskevia periaatteita:
 1) Seurakuntien ja lähetysjärjestöjen yhteistyössä kirkon lähetysjärjestöt toimivat kirkon päätöksen (1986 pappisviran avaaminen naisille) ja seurakuntien käytäntöjen mukaisesti.
 2) Toimiessaan ulkomaisten yhteistyökirkkojen kanssa kirkon lähetysjärjestöt noudattavat niiden virkaratkaisuja eivätkä lisää jännitteitä omalla toiminnallaan.

2.2. Voiko pappi sukupuolesta riippumatta työskennellä järjestöksänne? Montako nais- ja miespappia on järjestönnne palveluksessa tällä hetkellä?

Suomen Pipliaseuran palveluksessa työskentelee eri sukupuolia edustavia pappeja, joista Suomen evankelis-luterilaisen kirkon pappeja on yksi nainen ja neljä miestä. Hakijan sukupuoli ei vaikuta päätöksiin rekrytointitilanteessa.

2.3. Yhteiskunnallinen suhtautuminen ja lainsäädäntö homoseksuaaleja kohtaan on muuttunut viime vuosikymmeninä taaten heille samat perusihmisoikeudet. Mikä on järjestönnne linjaus vähemmistöryhmiin suhtautumisessa, esim. homoseksuaalit.

Suomen Pipliaseura noudattaa henkilöstöpolitiikassaan ja muutenkin voimassa olevaa lainsäädäntöä, joka edellyttää kaikkien ihmisten perusihmisoikeuksien kunnioittamista ja niiden edistämistä. Niihin seura sitoutuu myös strategiassaan.

2.4. Vaikuttavatko mahdollinen parisuhteen rekisteröiminen tai seksuaalinen suuntautuminen henkilöstönnne rekrytointiin?

Rekrytointipäätökset tehdään vallitsevan lainsäädännön mukaisesti syrjimättä ketään mainituilla perusteilla.

Vallitsevan lainsäädännön mukaisesti Suomen Pipliaseura ei esitä rekrytointitilanteessa kysymyksiä, jotka koskevat henkilön perhettä, avioliittoa, parisuhteen rekisteröimistä tai muita henkilön yksityisyyteen liittyviä asioita. Seuralla ei siis näin ollen ole tietoa henkilöstön yksityisyyteen kuuluvista asioista, ellei työntekijä niistä oma-aloitteisesti työtovereilleen kerro. Tällöinkin ne kuuluvat yksityisyyden piiriin, jota koskevaa tietoa ei kerätä.

3. Lähetysjärjestön talous

3.1. Mikä on järjestönnne talousarvion loppusumma ja miten se jakautuu eri toimintasektoreiden kesken? Mikä on järjestönnne hallintokulujen osuus kokonaisuudesta?

Lähetysjärjestöjen kulurakenne selviää Kirkkohallituksen julkaisemasta tilastosta. Vuoden 2018 kokonaiskulut tilinpäätöksessä 3 374t euroa. Tästä kansainvälisen työhön kohdistuvia tuottoja oli 2 274t ja kuluja 2 050t. Kansanväliseen työhön kohdistuvat hallintokulut olivat 196t €. Muun toiminnan tuotot olivat 1 100t ja kulut 1 424 €. Muu

toiminta koostuu kustannustoiminnasta (lähinnä vihki- ja rippiraamattuja seurakunnille), raamatunkäännöstyöstä kotimaassa ja yleiskuluista.

3.2. Miten järjestönne toimii kotimaassa ja kuinka suuri osa seurakuntien avustusmäärärahoista käytetään tähän työhön?

Suomen Pipliaseuralla on kansainvälistä työtä ja seurakuntien kansainvälistä työtä tukevaa viestintää ja seurakuntien työntekijöille ja vapaaehtoisille suunnattua koulutusta sekä varainhankintaa. Kansainvälisen toiminnan kuluista sitä suoraan tukevaan varainhankintaan kohdistui 11,6 %, viestintään 5,7 % ja koulutukseen 9,0 %. Seuran tavoitteena pitkän aikavälin vertailussa on, että 75 % kansainvälisen työn varainhankinnasta kohdistuu ohjelmiin ja hankkeisiin ja 25 % kansainvälistä työtä tukevaan toimintaan. Lisäksi seura tekee kotimaista raamatunkäännöstyötä ja julkaisee Raamattuja pääosin seurakuntien tarpeisiin (vihki- ja rippiraamatut, digitaaliset palvelut).

Suomen Pipliaseura ei rakenna seurakuntien rinnalle niiden kanssa kilpailevia jumalanpalvelusyhteisöjä tai herätysliikettä.

Verohallinto edellyttää, että kustannustoiminnasta tehdään erillinen tilintarkastus sen varmistamiseksi, mikä osa toiminnasta on verotettavaa liiketoimintaa.

4. Päätöksenteko

4.1. Miten muodostuu järjestönne jäsenistö ja miten hallinto ja päätöksenteko on järjestetty?

Suomen Pipliaseuran jäsenistön enemmistön muodostavat Suomen evankelis-luterilaiset seurakunnat, joista 216 on hakeutunut seuran yhteisöjäseneksi. Enemmistö Helsingin seurakuntayhtymän suomenkielisistä seurakunnista on seuran yhteisöjäseniä. Jäsenkuntaan kuuluvat lisäksi Suomen ortodoksinen kirkko, Katolinen kirkko Suomessa ja Suomen vapaakirkollinen neuvosto. Lisäksi jäsenenä on viisitoista alueellista pipliaseuraa, jotka ovat itsenäisiä rekisteröityjä yhdistyksiä.

Seuran hallitukseen kuuluu yhdeksän jäsentä, joista sääntöjen mukaisesti kuusi tulee Suomen evankelis-luterilaisen kirkon piiristä ja kolme vähemmistökirkojen piiristä. Hallituksen puheenjohtaja on aina Suomen evankelis-luterilaisen kirkon jäsen ja varapuheenjohtaja vähemmistökirkojen piiristä. Sisäisestä valvonnasta vastaa työvaliokunta. Helsingin seurakuntia hallituksessa edustaa lainsäädäntöneuvos Jaakko Weuro, joka toimii myös työvaliokunnan puheenjohtajana.

4.2. Mikä on kirkon ja seurakuntien mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa päätöksentekoon?

Koska Suomen Pipliaseuran jäsenkunnan enemmistö koostuu Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnista, on niiden mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa seuran päätöksentekoon ja strategiaan suoraan vuosikokouksessa ja hallituksen kautta.

Aloitteet toiminnan kehittämiseen ja yhteistyön syventämiseen ovat useassa tapauksessa seurakunnilta, kuten esimerkiksi Tripla-yhteistyössä. Pipliaseuran kannalta on strategisesti keskeistä, että seurakunnat ovat aktiivisesti mukana toiminnan kehittämisessä.

5. Yhteistyö seurakuntien kanssa

5.1. Mikä on järjestönne tavoite seurakuntien kanssa tehtävässä yhteistyössä?

Suomen Pipliaseuran jäsenkunnan enemmistö koostuu Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnista. Suomen Pipliaseura toimii seurakuntien lähetystyön ja kansainvälisen työn palvelujärjestönä, joka työllään tukee ja mahdollistaa seurakuntien perustehtävän toteuttamista. Helsingin seurakuntayhtymän ja sen seurakuntien kanssa tehtävän yhteistyön kokonaisuus vahvistaa seurakuntien jäsenten sitoutumista. Suomen Pipliaseura ei rakenna seurakuntien rinnalle niiden kanssa kilpailevia jumalanpalvelusyhteisöjä tai herätysliikettä.

5.2. Minkälaista yhteistyötä järjestöllänne on Helsingin seurakuntien kanssa ja miten haluaisitte sitä kehittää?

Suomen Pipliaseuran ja Helsingin seurakuntien yhteistyö on laaja-alaista. Seura tavoittelee yhteistyön laajentamista ja syventämistä.

Seurakunnat solmivat Pipliaseuran kanssa kansainvälisen työn yhteistyösopimuksia. Suomen Pipliaseura tuottaa vuosittain materiaaleja seurakuntatyön tueksi, joista seurakuntien työntekijöiltä on saatu runsaasti hyvää palautetta. Keskeisin materiaali on vuosittain yhtä kansainvälisen työn aluetta. Materiaali sisältää virikkeitä seurakuntien eri toimintamuodoille hyödyntäen eri medioita. Vuoden 2019 teema-aineisto käsittelee Kiinaa. Lisäksi seura on tuottanut viimeksi #rauha-aineiston, joka liittyy kasvatuksen teemavuoteen. Vuonna 2019 ilmestyi myös Panu Pihkalan laatima *Luonto, Raamattu ja sinä* -lukuohjelma.

Suomen Pipliaseura tarjoaa seurakuntien edustajille ja seurakuntalaisille mahdollisuuksia tutustua kansainvälisiin hankkeisiin. Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja Jukka Pakarinen ja yhteisen seurakuntatyön johtaja Stefan Forsén osallistuivat touko-kesäkuun vaihteessa 2019 kahden käännöshankkeen julkaisujuhlaan Sambianssa ja tutustuivat muutenkin Sambian Pipliaseuran toimintaan. Helsingin seurakuntayhtymä on pitkäaikaisesti kohdentanut tukeaan kyseisiin Sambian raamatunkäännöshankkeisiin ja muihin raamatunkäännöshankkeisiin Afrikassa.

Suomen Pipliaseuran työntekijät vierailevat kutsusta seurakuntien omissa tilaisuuksissa.

Suomen Pipliaseura tekee myös sisällöllisiä kehityshankkeita yhdessä seurakuntien kanssa, joista ajankohtaisin on yhteistyö Töölön seurakunnan ja Helsingin seurakuntayhtymän perheneuvonnan kanssa Fokus-kohtaamispaikan kehittämisessä uudessa Kauppakeskus Triplassa. Tässä hyödynnetään virtuaalitekniologiaa ja 360-videoita.

Suomen Pipliaseura on tuottanut raamattu.fi-palvelun, jossa helsinkiläiset voivat lukea eri raamatunkäännöksiä ja hyödyntää raamatunlukuohjelmia eri teemoista. Palvelun käyttöliittymän kieliä ovat suomi, ruotsi ja pohjoissaame. Palveluun liittyy Piplia-sovellus mobiililaitteille, josta löytyvät samat palvelut.

Suomen Pipliaseura kehittää rippikouluja varten Raamatun digitaalisia käyttömahdollisuuksia ja palveluja. Esimerkkinä voidaan mainita rippikoulutyötä tukeva ääniraamattu ja digitaalinen kohtaamispolku, joka tukee rippikouluprosessia ja sitoutumista jäsenyyteen.

Suomen Pipliaseura toimittaa seurakuntien vihki- ja rippiraamatut sekä muuta Raamatun käyttöä tukevaa aineistoa seurakuntatyön käyttöön.

Työtä suunnitellaan ja kehitetään yhdessä seurakuntien kanssa niin, että se parhaiten palvelee seurakuntien tarpeita. Yhteistyön onnistumista seurataan palvelukyselyillä.

Markku Kotila
Toiminnanjohtaja

Antti Siukonen
Seurakuntapalvelun johtaja